

Et ole anonyymi

Luottamus, jota et valinnut

Yksinkertaisesti sanottuna: sähköpostiosoitteesi avulla kuka tahansa voi selvittää sekunneissa, missä sinulla on tilejä, ja joskus jopa kasvosi ja nimesi. Tämä ei ole virhe: näin internet on aina toiminut. Kysymys ei ole siitä, voivatko he nähdä sinut — kyllä voivat —, vaan siitä, kehen olet pakotettu luottamaan. Ja on vain yksi paikka, jossa ketään ei ole välissä: puhuminen suoraan laitteelta toiselle.

Sähköpostiosoite riittää. Ei välttämättä omasi: mikä tahansa. Se syötetään kouralliseen ilmaisia työkaluja — laillisia, julkisia ja kenen tahansa saatavilla, joka haluaa etsiä — ja sekunneissa näkyviin ilmestyy luettelo: mihin palveluihin kyseinen sähköposti on rekisteröity, joskus profiilikuva, joskus etu- ja sukunimi, joita omistaja luuli, ettei ollut antanut kenellekään. Ei tarvitse olla tekninen asiantuntija. Mitään salasanoja ei murreta. Mitään rikosta ei tehdä. Kaikki tuo tieto oli jo siellä — julkaistuna, rekisteröitynä tai vuodettuna — odottamassa, että joku vaivautuisi kokoamaan sen.

On houkuttelevaa lukea tämä virheenä: tietoturva-aukkona, huolimattomuutena, jonakin, joka jonkun pitäisi korjata. Se ei ole sitä. Se on avoimen verkon normaalia toimintaa. Aina kun rekisteröidyt palveluun, täytät lomakkeen, julkaiset arvostelun tai päädyt osaksi jonkun toisen tietovuotoa, jätät jäljen. Yksikään näistä jäljistä ei ole vakava itsessään. Ongelma — jos se on ongelma — syntyy niiden yhdistämisestä, ja niiden yhdistäminen on helppoa.

Tässä monet puolustautuvat järkevällä lauseella: »minulla ei ole mitään salattavaa» tai »pidän huolta tileistäni». Ensimmäinen sekoittaa piiloutumisen ja valitsemisen; palaamme siihen. Toinen jättää huomiotta sen, että suurinta osaa tästä jäljestä et jättänyt sinä itse: sen jätti kaupparekisteri, verkkosivusto, joka kärsi tietovuodosta, tuttava, joka latasi kuvan kanssasi ja merkitsi sinut. Anonymiteetti internetissä on harvoin ominaisuus, jonka omistat; se on korkeintaan pimeyttä: väliaikainen tila siitä, ettei kukaan ole vielä vaivautunut katsomaan.

Tähän asti olemme puhuneet siitä, mitä yksi ihminen voi tehdä käsin muutamassa sekunnissa. Otetaan nyt ihminen pois yhtälöstä. Se, mikä on vuosien ajan suojellut useimpia meistä, ei ollut anonymiteetti, vaan kiinnostuksen puute: löytääkseen sinut jonkun täytyy vaivautua etsimään, eikä kenelläkään ole aikaa etsiä kaikkia. Tämä viimeinen este — vaiva etsimisestä — on juuri se, mikä koneelta puuttuu. Automaattinen järjestelmä voi tehdä saman yhdistelyn paitsi yhtä kohdetta vastaan, myös koko väestöä vastaan; ei kerran, vaan taukoamatta; ei epäilyksen vuoksi, vaan oletuksena. Se, mikä aiemmin vei tutkijalta tunteja henkilöä kohden, tehdään nyt miljoonille kerralla, ilman että se maksaa kenellekään aikaa tai huomiota. Ei tarvitse arvailla, kuka näin haluaisi tehdä — yritys, ryhmä, valtio —; riittää ymmärtää, ettei enää tarvitse valita, ketä etsiä. Voidaan etsiä kaikkia.

Siksi »voivatko he löytää minut?» on väärä kysymys. Vastaus on kyllä, ja niin on yhä enemmän. Hyödyllinen kysymys on toinen: kehen, ja kuinka paljon, olen pakotettu luottamaan elääkseni verkossa? Koska sitä todella teet joka päivä, useimmiten ajattelematta. Luotat siihen, että palvelu, johon rekisteröidyt, pitää tietosi tallessa. Luotat siihen, että operaattorisi ei kuuntele puheluitasi. Luotat siihen, että kaikkien käyttämä viestisovellus — sanotaan vaikka WhatsApp — tekee sen, mitä se lupaa. Luotat välissä olevaan palvelimeen, sitä ylläpitävään yritykseen, maahan, jossa se on, ilmaiseen työkaluun, jonka joku latasi verkkoon. Jokainen näistä lenkeistä on luottamuspäätös. Erona on se, että et tehnyt melkein mitään niistä tietoisesti: ne tulivat mukana. Näitä lenkkejä,

jotka hiipivät sinun ja toisen ihmisen väliin, kutsutaan ammattikielellä luottamuksen välikäsiksi; nimi on vähemmän tärkeä kuin ajatus siitä, että niitä on siellä, ja niitä on paljon.

On olemassa rehellinen tapa tarkistaa tämä kaikki: kokeile itse. Etkä tarvitse siihen meiltä mitään. Avaa selaimesi, kirjoita kolme tai neljä sanaa — jotain kuten »mitä internet tietää sähköpostistani» — ja itse verkko tuo työkalut eteesi. Tämä helppous itsessään on puoli vastausta: jos sinä löydät ne kymmenessä sekunnissa, kuka tahansa voi löytää, mitä sinusta sanotaan.

Emme tarjoa sinulle omaa luetteloamme, ja se on tarkoituksellista. Jos antaisimme sen, sinun pitäisi luottaa meihin: siihen, että valitsimme oikein, että näihin sivustoihin voi luottaa vielä viiden vuoden kuluttuakin, ettei minkään niiden takana ole — tänään tai huomenna — ketään pahoilla aikeilla. Emme voi luvata sitä sivustoista, joita emme hallitse, ja mieluummin emme anna lupausta, jota emme voi pitää. Juuri tästä tässä artikkelissa on kyse. Mutta itse etsimisellä on hintansa: hakukone ei erota laillista ansoista. Sivuston pystyttäminen, joka matkii todellista työkalua, kysyy sähköpostiosoitettasi ja pitää sen, on helppoa. Joten ennen kuin kirjoitat mitään minnekään, on hyvä osata lukea osoite.

Huomautus — lue osoite ennen kuin luotat siihen. Väärennetty sivu voi kopioida aitoa viimeistä pikseliä myöten; mitä se lähes koskaan ei voi väärentää, on sen osoite. Ennen kuin kirjoitat sivustolle mitään, lue osoiterivi, älä sivua. Nimi, joka määrää, on se, joka on kiinni vasemmalla ennen viimeistä osaa (.com, .org, .fi): osoitteessa turvallinen-pankki.outo-sivusto.top todellinen omistaja ei ole pankkisi, vaan outo-sivusto.top. Suhtaudu epäluuloisesti muutettuihin kirjaimiin (Ø kirjaimen o tilalla), ylimääräisiin sanoihin, viivoihin siellä missä et niitä odota ja outoihin päätteisiin. Lukko ja https kertovat vain, että yhteys on salattu — ei sitä, että omistaja on rehellinen —: myös huijarilla on lukko. Ja ensimmäiset »mainos»-merkityt tulokset ovat siellä siksi, että joku on maksanut, ei siksi, että ne olisivat luotettavia. Jokainen näistä tarkistuksista on pohjimmiltaan sama kysymys: kuinka paljon luotan tähän osoitteeseen, ja miksi?

Tässä vaiheessa on hyödyllistä kuvata tämän kaiken vastakohta: kanava ilman välikäsiä. Kaksi ihmistä puhumassa yksin vuoren huipulla. Välissä ei ole postinkantajaa, puhelinkeskusta, palvelinta, yritystä tai maata. Ja kuitenkin, huomaa: luottamus ei katoa sielläkään. Jos kerrot salaisuuden toiselle henkilölle, luotat häneen. Sitä luottamusta ei voi poistaa — eikä ole tarpeenkaan —, koska se on ainoa luottamus, jonka todella valitsit: tiedät keneen luotat ja miksi.

Mitä vuorella ei ole, on kaikki muu. Ei ketään välissä. Ja tämä, eikä mikään muu, on ainoa malli, joka voidaan rehellisesti jäljentää digitaalisesti: suora kanava laitteelta toiselle, ilman mitään tai ketään matkan varrella. Se ei poista luottamusta — se olisi valehtelua —; se poistaa välikädet. Se jättää sinut yksin sen ainoan väistämättömän luottamuksen kanssa, jonka itse valitsit. Tämä on, ohimennen sanoen, arkkitehtuuri, josta kirjoitamme näitä sivuja; mutta väite pitää paikkansa yksinään, riippumatta siitä, kuka sen rakentaa.

Joten ei, et ole anonyymi, etkä luultavasti koskaan tule enää olemaan. Mutta se ei koskaan ollut taistelu, jolla oli merkitystä. Ei voi elää — tai selata verkkoa — luottamatta kehenkään; se, joka sitä yrittää, ei ole vapaampi, hän on vain yksinäisempi. Kypsyys ei ole epäluottamusta, mikä on vain toinen naiiviuden muoto. Se on vaativuutta: tietää, kenelle annat luottamuksesi, kuinka paljon, mitä vastaan ja — ennen kaikkea — tietää, milloin olet antamassa sitä jollekulle tekemättä päätöstä.

Melkein mikään elämässä ei ole mustavalkoista; melkein kaikki elää harmaalla alueella, ja sen oppiminen, kuinka liikkua tällä harmaalla alueella, on suuri osa sitä, mitä tarkoittaa hyvän harkintakyvyn omaaminen. Ainoa poikkeus on se, mikä on jo tehtaalla hyvin tehty: se mikä suunnittelunsa puolesta ei pyydä sinua luottamaan keneenkään muuhun kuin henkilöön, jonka kanssa päätit jo puhua. Loput — kaikki muu — on kysymys siitä, kuinka paljon ja kenelle.

Toimituksen huomautus: Kun nämä Cuadernos mainitsevat yrityksiä tai tuotteita, se ei ole syyttämistä varten. Niiden rakentajat tekevät työtä, jota miljoonat ihmiset käyttävät ja arvostavat. Se, mitä korostamme, on rakenteellista — malli, ei brändi. Brändit esiintyvät esimerkkeinä, koska ne ovat lukijalle tuttuja.

Lähteet ja lisälukemista

- OSINT (avointen lähteiden tiedustelu) — tiedon kerääminen jo julkisista tiedoista; ei tunkeutumista tai vakoilua.
- Reglamento (UE) 2016/679 (RGPD) — henkilötietojen käsittelystä, mukaan lukien sellaisten tietojen yhdistäminen, jotka olivat yksittäin julkisia.
- Julkiset rekisterit (kaupparekisteri, oikeudelliset rekisterit, kiinteistörekisteri) — laillinen ja runsas henkilötietojen lähde lähes koko Euroopassa.
- Samassa kokoelmassa: vihkot päästä päähän -salauksesta ja »Mitä allekirjoitus ei voi korjata» kehittävät samaa ajatusta eri näkökulmasta.

[← Edellinen](#)[Mitä allekirjoitus ei voi korjata](#)

Viimeaikaiset lukemiset

- [Pohdintaa · 27. toukokuuta 2026 Mitä allekirjoitus ei voi korjata](#)
- [Analyysi · 26. toukokuuta 2026 Todellinen vs. näennäinen yksityisyys: kysymykset, jotka kannattaa kysyä](#)
- [Analyysi · 25. toukokuuta 2026 Self-hosting ammatillisena käytäntönä](#)

Ota tämä artikkeli mukaasi minne tarvitset.

[↓ Markdown](#) [↓ Pelkkä teksti](#) [↓ PDF](#)

Tiedosto ladataan laitteellesi. Voit tallentaa sen, tuoda sen Solo2-sovellukseen tai jakaa sen haluamallasi tavalla. Cuadernos ei pääätä tiedoston kohtaloa puolestasi.

Sinetti · SHA-256 461aa9f3cf77e0981b9e104fa2e3feae9bc24b5f64a846c9af873935bbe74d5c

[Ominaisuudet](#) [Uutiset](#) [Blog](#) [Ohje](#) [Tietoa](#) [Ota yhteyttä](#)
[Läpinäkyvyys](#) [Varmennus](#) [Tietosuoja](#) [Ehdot](#) [Evästeet](#)

Cuadernos Lacre · [Menzuri Gestión S.L.](#) -julkaisu · kirjoittanut R.Eugenio · toimittanut [Solo2](#)-tiimi.

Tämä verkkosivusto ei käytä evästeitä. Kaiken, mitä selaimesi lataa, olemme kirjoittaneet tai sitä valvomme, ja se sijaitsee eurooppalaisilla palvelimillamme: anonymi kävijälaskuri (Umami, itse isännöity) ja vähimmäismäärä JavaScriptiä, jota kielivalitsin ja vaalean tai tumman teeman asetukseksi tarvitsevat; asetukset tallennetaan omalle laitteellesi. Ei ulkopuolisten yritysten resursseja, ei seurantaa, ei profilointia, ei tietojen jakamista. Jos haluat seurata meitä: [RSS](#).